

os, at han havde søgt, faae Underhandlinger satte i Gang; men det lod ikke til, at man i Udenrigsministeriet interesserede sig saaledes for, at disse Underhandlinger trivedes, som han havde interesseret sig derfor i sit Ministerium. Jeg mener, at ethvert saadant Lovforslag vil være en Spore baade for Cultusministeriet og for Udenrigsministeriet til ikke alene bestandig at være paa rede Haand med, hvorledes det staaer til, men ogsaa til at faae Kundskab om, hvad man tilsigter, og gennem Underhandlinger søge at arbejde paa, at en større Eenhed kommer tilveie, end det for Diebliffet er Tilfældet. — Dernæst mener den ærede Minister, at jeg vilde stille heelt nye Bestemmelser for at blive Student. Jeg har tilladt mig at stille det Forslag, at den, der har besvaret en af Universitetets Priisopgaver, skulde derved faae Ret til at forlange Borgerbrev. Den ærede Minister mener, at det at besvare en af Universitetets Priisopgaver er en ringe Sag, men i det Hele taget forekommer det mig virkelig ogsaa, at han stiller Universitetet og Universitetets Opgaver saa ringe, at jeg maa tilstaae, at det har forbausset mig at høre en saadan Udtalelse af Underviisningsministeren. Han mener, at Universitetet er blot en Bæreaanstalt, hvor man — ja, jeg bruger ikke hans egne Udtryk — fabrikerer Studenter, Candidater osv., som blive overhørte ved en Bæreaanstalt og ikke ved nogen videnskabelig Anstalt. Nei, hvis det var et Videnskaberens Selskab, det var noget heelt Andet! Altsaa i den ærede Cultusministers Dine er Universitetet ikke en videnskabelig Anstalt, staaer paa ingen Maade ved Siden af et Videnskaberens Selskab eller Sigt. Nei, det er en Skole, en simpel Bæreaanstalt! Det er — for at jeg skal holde mig til et Udtryk, som vi ofte have hørt af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), og som forekommer mig her at være fuldkommen paa sin Plads og kort, bestemt og tydeligt at udtale det Samme, som er udtalt af den ærede Underviisningsminister — det er en Student- og Kandidatfabrik, et Sted, hvor man fabrikerer Studenter og Candidater, men hvor Videnskaben ikke har Noget at bestille. Nu siger den ærede Minister, at jeg vil stille

ganske andre Betingelser for at blive Student end hidtil og viser hen til disse Priisopgaver. Der er allerede tidligere baade af den ærede Rigsdagsmand for Bornholm (Kosob) og den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (C. B. Nimestad) gjort opmærksom paa, at denne Bestemmelse vilde være meget ringe i sine Følger. Ja, den vil være meget ringe. Der bliver aarlig af Universitetet udsat 12 Priisopgaver. Selv om vi tænkte os — hvad dog vil være urimeligt — at alle disse 12 Priisopgaver bleve besvarede af 3lle Studenter, som vandt Præmierne, vilde det højeste Antal, der ad den Veie aarlig kunde blive Studenter uden at have gennemgaaet den samme Skole som alle de andre Studenter, være 12, og dette vilde være et urimeligt høit Antal. Jeg har derfor ogsaa meent, at dette Forslag af mig var yderst beskedent, og jeg har meent, at den bedste Dyd ved det, næst dets Beskedenhed, var den, at det viste en Veie, som man kunde blive ved at betræde saaledes, at der kunde blive flere og flere Studenter ad flere Veie end den ene, som nu findes. I den Anledning skal jeg betroee den ærede Underviisningsminister, at han, naar han siger, at jeg vil opstille nye Bestemmelser for at blive Student, ganske anderledes har udtalt en bogstavelig Sandhed, end han vistnok selv aner; thi jeg kan ikke nægte, at det forbausede mig, da jeg hørte den ærede Rigsdagsmand for Bornholm (Kosob) udtale sig, og udtale sig om Dufstelligheden af, at der var tre Studentexaminer, istedetfor at der nu kun er een; jeg siger, det forbausede mig, thi jeg veed ikke, at jeg har vejet et eneste Ord med den ærede Rigsdagsmand derom, og dog er det Tilfældet, at hans Forslag, saaledes som han udtalte det, ligger som Forslag i min Lomme, og jeg haaber en af Dagene at komme frem med det. Den ærede Minister havde Meget imod at give Forelæsningsret til Alle og Enhver og meente, at naar man gav den til saadanne Folk, om hvilke man ikke vidste, hvad de kunde, og om de vare modne osv. osv., saa kunde man ikke sige Conseqventserne, saa kunde man give denne Ret til Alle og Enhver, saa kunde man give den til Drengene, Qvinder osv. Jeg pleier ikke at lade mig skræmme af Conseqventserne, men jeg tilstaaer, at Conseqventsen,